

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

17 декември 1981 година*

„Свободно предоставяне на услуги– Осигуряване на работна сила”.

По дело 279/80

с предмет преюдициално запитване до Съда съгласно 177 от Договора за ЕИО от страна на Hoge Raad Der Nederlanden, Нидерландия, по наказателното производство, висящо пред този съд срещу

Alfred John Webb

относно тълкуването на членове 59 и 60 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ,

в състав; г-н J. Mertens de Wilmars, председател, г-н G. Bosco, г-н A. Touffait и г-н O. Due, председатели на състав, г-н P. Pescatore, г-н Mackenzie Stuart, г-н A. O'Keefe, г-н T. Koopmans, г-н U. Everling, г-н A. Chloros и г-н F. Grévisse, съдии,

генерален адвокат: Sir Gordon Slynn,

секретар: г-н. A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 9 декември 1980 г., постъпило в Съда на 30 декември 1980 г., Hoge Raad Der Nederlanden (Върховен съд) Нидерландия отправя до съгласно член 177 от Договора за ЕИО три преюдициални въпроса относно тълкуването на членове 59 и 60 от Договора във връзка с нидерландското законодателство, регламентиращо предоставянето на работна сила.

2. Тези въпроси са възникнали в хода на наказателно производство за нарушения по член 1 от Koninklijk Besluit (Кралски декрет) от 10 септември 1970 г. (Staatsblad 410). Този член забранява предоставянето на работна сила без разрешение от министъра по социалните въпроси.

---

* Език на производството: нидерландски

3. Упоменатият по-горе кралски декрет е приет на основание член 2, параграф 1, буква а) от Wet op het ter Beschikkingstellen van Arbeidskrachten (Закона за предоставяне на работна сила) от 31 юли 1965 г. (Staatsblad 379), изменен и допълнен от Закона от 30 юни 1967 г. (Staatsblad 377). Този член предвижда, че предоставянето на работна сила без разрешение може да бъде забранено чрез кралски декрет, ако се налага в интерес на добрите отношения на пазара на труда или на засегнатите работници. Член 6, параграф 1 от същия закон обаче предвижда, че разрешение може да бъде отказано, само когато има основателна причина да се счита, че предоставянето на услуги от кандидата би могло да накърни добрите отношения на пазара на труда или ако интересите на работниците са недостатъчно защитени.

4. Член 1, параграф 1, буква б) от упоменатия по-горе закон определя въпросната дейност като предоставянето на работна сила на друго лице срещу възнаграждение или по друг начин, освен по трудов договор с това друго лице, за извършване на работа, която обикновено извършвана в неговото предприятие.

5. Обвиняемият в главното производство, г-н Alfred John Webb, директор на предприятие, регистрирано съгласно английското законодателство и установено в Обединеното кралство, притежава разрешително съгласно Закона за предоставяне на работна сила на Обединеното кралство. По-точно предприятието осигурява технически персонал за Нидерландия. Служителите се набират от предприятието и се предоставят временно и срещу възнаграждение на предприятие в Нидерландия, като не се сключва трудов договор между тези служители и предприятията. Във въпросното дело съдът установява, като взема предвид фактите, че през февруари 1978 г. предприятието в три случая, без да притежава разрешително, издадено от нидерландския министър по социалните въпроси, предоставя служители на предприятия в Нидерландия срещу възнаграждение, без да се сключва трудов договор с последните, за извършването на работа, която обикновено се извършва в тези предприятия.

6. Като взема предвид, че решението по делото зависи от това дали нидерландското законодателство е в съответствие с правилата на правото на Общността, регламентиращи свободното предоставяне на услуги, и по-специално, с член 59 и 60 от Договора за ЕИО, Hoge Raad, който разглежда касационната жалба, е отправил до Съда на Европейските общности следните въпроси:

„1. Изразът „услуги“ в член 60 от Договора за ЕИО включва ли услугата за предоставяне на работна сила по смисъла на първия параграф на член 1 и буква б) от същия параграф на Wet op het ter Beschikkingstellen van Arbeids- Krachten (Закона за предоставяне на работна сила)?

2. Ако първият въпрос получи утвърдителен отговор, дали член 59 от Договора винаги или само при определени обстоятелства забранява на държава-членка, в която предоставянето на тази услуга се обуславя от притежаването на разрешително – изискване, наложено, за да може такова разрешително да се

отказва, ако има основателна причина да се счита, че предоставянето на работна сила от кандидата би могло да накърни добрите отношения на пазара на труда или ако интересите на въпросните работници са недостатъчно защитени – да задължава лице, което предоставя услуги и е установено в друга държава-членка, да изпълни тези условия?

3. До каква степен отговорът на въпрос 2 зависи от това дали чужденец, предоставящ услуги, притежава разрешително за тези услуги в държавата, в която е установен?”

По първия въпрос

7. Същността на първия въпрос, повдигнат от националния съд, е дали понятието „услуги”, съдържащо се в член 60 от Договора, обхваща предоставянето на работна сила по смисъла на посоченото по-горе нидерландско законодателство.

8. Съгласно формулировката на член 60, параграф 1 от Договора изразът „услуги” означава услуги, които обикновено се предоставят срещу възнаграждение, доколкото не са регулирани от разпоредбите, свързани със свободното движение на хора, стоки и капитали. Във втората алинея на същия член са изброени примери за дейности, отговарящи на понятието „услуги”.

9. Когато предприятие предоставя за наемане срещу възнаграждение свои служители, които продължават да работят за същото предприятие, без да сключват нов трудов договор с потребителя на услугата, дейността му представлява занятие, отговарящо на предпоставките в първия параграф на член 60 от Договора за ЕИО. Следователно тази дейност се счита за „услуга” по смисъла на същата разпоредба.

10. Френското правителство изтъква в тази връзка особения характер на въпросната дейност, която въпреки че отговаря на понятието „услуги” в член 60 от Договора, трябва да бъде внимателно разгледано, доколкото може да попадне както под разпоредбите на социалната политика, така и под тези за свободното движение на хора. Когато служители на предприятия за предоставяне на работна сила могат при определени обстоятелства да попаднат под режима на член 48 до 51 от Договора и на регламентите на Общността, приети във връзка с тях, това не пречи на подобни предприятия, които наемат тези служители, да бъдат предприятия за предоставяне на услуги, които следователно попадат в обхвата на разпоредбите на член 59 и последващи от Договора, а както Съдът вече е установил, по-конкретно в Решението си от 3 декември 1974 г. (по дело Van Binsbergen 33/74, Recueil, стр. 1299), особения характер на някои услуги не ги освобождава от правилата относно свободното предоставяне на услуги.

11. Следователно, отговорът на първия въпрос трябва да гласи, че понятието „услуги” в член 60 от Договора включва предоставянето на работна сила по смисъла на Wet op het ter Beschikkingstellen van Arbeidskrachten.

По втория и третия въпрос

12. С втория и третия въпрос по същество се пита дали член 59 от Договора забранява на държава-членка да изисква задължително притежание на разрешително за предоставяне на работна сила в рамките на нейната територия от предприятия, установени в друга държава-членка, особено когато те имат разрешително издадено от държавата, в която са установени.

13. Първият параграф на член 59 от Договора изисква постепенното премахване на ограниченията за предоставяне на услуги в рамките на Общността по време на преходния период по отношение на гражданите на държавите-членки на Общността. Както Съдът е постановил в Решението си от 18 януари 1979 г. (по съединени дела 110 и 111/78 Van Wesemael, Reuseil, стр. 35), тази разпоредба, тълкувана с оглед на член 8, параграф 7 от Договора, налага задължение за постигане на конкретен резултат, чието изпълнение да бъде улеснено, но не и да бъде зависимо, от въвеждането на програма от прогресивни мерки. Следователно, основните изисквания на член 59 от Договора стават пряко и безусловно приложими при изтичането на този период.

14. Тези основни изисквания забраняват всякакво дискриминиране на лице, предоставящо услуги, въз основа на националната му принадлежност или на факта, че то е установено в държава-членка, различна от тази, в която ще предоставя услуги.

15. Германското правителство и датското правителство твърдят, че законодателството на държавата, в която се предоставя услугата, трябва да се прилага като общо правило изцяло спрямо всяко лице, предоставящо услуги, независимо дали е установено или не в тази държава, по силата на принципа на равенството и по-специално на член 60, параграф 3 от Договора, според която лице, предоставящо услуга, може да осъществява дейността си в държава-членка, когато услугата се предоставя съгласно същите условия, каквито тази държава налага на собствените си граждани.

16. Основната цел на третата алинея на член 60 е да даде възможност на доставчика на услугата да осъществява дейността си в държавата-членка, когато услугата се предоставя без да има дискриминиране, облагодетелстващо гражданите на тази държава. Това обаче не означава, че цялото национално законодателство, прилагано спрямо гражданите на тази държава и обикновено прилагано спрямо основните занятия на предприятия, установени там, може по сходен начин да се прилага изцяло към временните дейности на предприятия, които са установени в други държави-членки.

17. В посоченото по-горе Решение от 18 януари 1979 г. Съдът е постановил, че с оглед на особения характер на някои услуги специалните изисквания, налагани на доставчика на такива услуги, не могат да се считат за несъвместими с Договора, когато целта им е прилагането на правила за регулиране на такива дейности. Все

пак свободата на предоставяне на услуги е един от основните принципи на Договора и може да бъде ограничавана само от разпоредби, обосновани от общото благо и наложени на всички лица или предприятия, работещи в дадената държава-членка, доколкото този интерес не е защитен от разпоредбите, на които се подчинява предоставящият услуги в държавата-членка, в която е установен.

18. В тази връзка трябва да се отбележи, че предоставянето на работна сила е особено деликатна материя от професионална и социална гледна точка. Поради особеното естество на трудовите отношения, присъщи на този вид дейност, осъществяването на такъв бизнес пряко засяга както отношенията на пазара на труда, така и законните интереси на работниците. Това е видно от законодателството в тази област на някои държави-членки, което предвижда на първо, място отстраняване на възможни злоупотреби и на второ, стесняване на обхвата на тези дейности или дори пълната им забрана.

19. От това следва по-специално, че за държавите-членки е допустимо, и се изразява в легитимен избор на политика, защитаваща обществения интерес, да подчинят предоставянето на работна сила на териториите си на разрешителен режим, за да могат да отказват разрешителни, когато съществува основателна причина да се счита, че подобни дейности могат да накърнят добрите отношения на пазара на труда, или че интересите на ангажираните служители не са достатъчно защитени. Поради възможността да има различия, от една страна, в условията на пазара на труда между две държави-членки и разнообразие от критерии, прилагани по отношение на осъществяването на въпросните дейности, от друга страна, държавата-членка, в която услугите се предоставят, има категорично правото да изисква притежаването на лиценз, издаден при същите условия като тези, прилагани спрямо нейните граждани.

20. Подобна мярка би била излишна по отношение на преследваната цел, ако все пак изискванията, на които се подчинява издаването на разрешително, съвпадат с доказателствата и гаранциите, необходими в държавата на установяване. За да бъде спазен принципът за свободното предоставяне на услуги, първото изискване е при отчитане на заявленията и предоставяне на разрешителни държавата-членка, в която ще се предоставя услугата, да не прави разлика въз основа на националната принадлежност на доставчика на услуги или на мястото му на установяване; второто изискване е, че трябва да се вземат под внимание вече предоставените доказателства и гаранции за осъществяване на дейност от доставчика на услуги на държавата-членка, в която той е установен.

21. Следователно, отговорът на втория и третия въпрос, поставени от Hoge Raad гласи, че член 59 не изключва възможността държава-членка, която задължава агенциите за предоставяне на работна сила да имат разрешително, да изисква от доставчик на услуги, установен в друга държава-членка и осъществяващ дейността си на територията на първата държава-членка, да отговаря на това условие, дори ако притежава разрешително, издадено от държавата, в която е установен, при условие обаче, че на първо място, при разглеждането на заявленията и при

предоставянето на разрешителни държавата-членка, на чиято територия се предоставя услугата, не прави разграничение въз основа на националната принадлежност на доставчика на услуги или въз основа на мястото му на установяване, и на второ място, че взема под внимание вече предоставените доказателства и гаранции от доставчика на услуги за осъществяването на дейността му в държавата-членка, в която той е установен.

По съдебните разноските

Разходите, направени от правителствата на Нидерландия, Федерална република Германия, Обединеното кралство, Франция и Дания и от Комисията, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе относно разноските.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, отправени от Hoge Raad Der Nederlanden с определение от 17 декември 1981, реши:

1. Член 60 от Договора включва предоставянето на работна сила по смисъла на Wet op het ter Beschikkingstellen van Arbeidskrachten.

2. Член 59 не изключва възможността държава-членка, която задължава агенциите за предоставяне на работна сила да имат разрешително, да изисква от доставчик на услуги, установен в друга държава-членка и осъществяващ дейността си на територията на първата държава-членка, да отговаря на това условие, дори ако притежава разрешително, издадено от държавата, в която е установен, при условие обаче, че на първо място, при разглеждането на заявленията и при предоставянето на разрешителни държавата-членка, на чиято територия се предоставя услугата, не прави разграничение въз основа на националната принадлежност на доставчика на услуги или въз основа на мястото му на установяване, и на второ място, че взема под внимание вече предоставените доказателства и гаранции от доставчика на услуги за осъществяването на дейността му в държавата-членка, в която той е установен.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 декември 1981 година.

Подпис